

Klassetrivsel som medierende led.

Hvordan kan et værktøj som Klassetrivsel være med til at kvalificere dialogen mellem elever og deres lærere og/eller institutioner? Dette spørgsmål støder vi på ind i mellem på vores kontor. Derfor har et indlæg som dette fundet vej til tegnebrættet og nu bloggen. I indlægget vil vi komme omkring, hvorfor det i nogle sammenhænge er relevant at bruge et medierende redskab som Klassetrivsel, når man arbejder med mennesker, her særligt børn og unge.

Medierende led

Samme udgangspunkt er undersøgt ifm et treårigt studie¹, der havde til formål at undersøge hvordan kommunikation kan opføre sig, når den bliver puttet gennem et *medierende led*. Her skal det defineres, hvad der i denne sammenhæng forstås som et medierende led. Et medierende led er et led eller en proces, man sætter imellem to samtalepartnere. Et sådant led kunne være et webcamera, et stykke papir, en mikrofon eller, som det er tilfældet med Klassetrivsel, et online trivselsværktøj. Et medierende led skal altså i denne sammenhæng forstås som et led, der skaber fysisk distance mellem samtalepartnere, men hvor kommunikationen stadig er direkte og uden en mellemmand.

Gavnlig fysisk distance

Endnu et spørgsmål, der presser sig på i denne sammenhæng, og som også bør belyses, er hvordan det kan være, at en sådan fysisk distance kan være gavnlig for kommunikationen mellem mennesker? Mange er nok af den opfattelse, at et medierende led vil have tendens til kun at distancere og fremmedgøre kommunikationen mellem mennesker, ja, endda kunne man fristes til at tænke, at det kun er en "spareøvelse", der ikke kan bringe noget godt med

¹ Andersen, Danholt og Lauritsen. *Digitization and the distance between case managers and placed children in Teledialouge*, in: STS Encounters, Vol.10 No.2.3. (2018): 38-64

sig og som ikke har andet formål end at forringe kontakten til børnene og de unge. Denne problematik vil vi også komme ind på i det følgende.

Klassetrivsel – et medierende led

Klassetrivsel, der oprindeligt er udviklet til grundskolerne, falder her ind i kategorien medierende led, som det er beskrevet ovenfor. Klassetrivsel giver eleverne mulighed for at have kontakt med deres lærer på en anden måde, end den dybe samtale og står derfor som et led mellem læreren og eleven. Eleven får mulighed for at ytre sig på en måde, der for mange elever føles sikkert, da de selv styrer hvor meget eller lidt information de deler ud af.

Forskningen – hvad undersøgte de og hvad fandt de ud af?

Artiklen vi har læst, fokuserer på kommunikationen mellem socialrådgivere i kommunen og børn anbragt udenfor hjemmet. Artiklen er skrevet på baggrund af et projekt, hvor man ville undersøge, hvilken effekt det har på forholdet mellem socialrådgiverne og de anbragte børn, at kommunikationen medieres. I artiklen beskriver Andersen et al, hvordan flere socialrådgivere gav udtryk for, at kommunikationen gennem et medierende led mellem dem selv og de anbragte børn i mange tilfælde styrkede deres forhold og gjorde børnene mere tilpasse i relationen (s. 39, 50-53). Socialrådgiverne fortalte blandt andet, at børnene følte sig mere trygge, fordi der var en fysisk distance i forbindelse med de medierede samtaler. Den fysiske distance gav børnene mulighed for at trække sig på forskellig vis, hvis de blev vrede over et spørgsmål eller på anden vis blev emotionelt påvirkede. Den mulighed er ikke til stede på samme måde, hvis børnene er indkaldt til et fysisk møde. Et fysisk møde kan føles meget intimiderende for både børnene og socialrådgiverne, hvis agendaen byder på diskussion af svære emner (Andersen et al, s.50). Hvis samtalen føles ubehagelig for barnet, er det meget nemt at forestille sig, at barnet ikke er særligt villigt til at tale om svære ting og derfor undlader at fortælle, hvis der er noget, der er svært, men som kræver en form for handling fra myndighedens side. Ved at mediere kommunikationen kan man altså, for mange børns vedkommende, gøre det nemmere at fortælle om de svære ting i livet og tilværelsen.

One size does not fit all

Andersen et al skriver dog også, at der var børn og socialrådgivere, for hvem den medierede kommunikation ikke fungerede (s.56). Grundene til at det ikke fungerede var meget forskellige, men særligt var det fordi metoden ikke følte "bindende" og det var for nemt at springe over, hvis man havde travlt eller ikke lige syntes det passede ind i dagens program. I disse tilfælde er den medierede kommunikation ikke en fordel og den bidrager ikke til en bedre og styrket kommunikation parterne imellem.

Både/og konklusion

Konklusionen på studiet er, at det ikke er muligt at argumentere for, at den medierede kommunikation *forringer* kontakten mellem samtalepartnerne. I nogle tilfælde kan relationen mellem parterne *styrkes* og i andre er tilfældet det modsatte. Derfor er det ikke muligt at forkaste idéen om medieret kommunikation på den baggrund, at det blot er en spareøvelse, der ikke kan bringe noget godt med sig. Man skal nemlig ikke se det så "sort/hvidt". Der er en masse gråtoner, hvor kommunikationen på mange måder kan beriges ved at blive medieret. Man skal se det mere som et "både/og", hvor man bruger alle de værktøjer, man har i sin værktøjskasse.

Hvordan relaterer disse fund sig til Klasses trivsel?

Det vi særligt hæfter os ved, er to ting:

- 1) At der i studiet er en tendens til at børn føler sig mere trygge, når der er fysisk distance mellem dem og deres socialrådgiver
- 2) At metoden ikke virker lige godt for alle

De to punkter er vigtige, hvis man gerne vil argumentere for at bruge et medierende led som en del af kommunikationsstrategien mellem børn/elever og voksne/lærere og som en del af lærerens observationer af, hvordan børn/unge trives i klassen og på skolen. Det er selvfølgelig vigtigt at have in mente, at børn ofte føler sig mere trygge, når kommunikationen er medieret, men det er lige så vigtigt at huske på, at den medierede kommunikation ikke kan stå alene, fordi den ikke virker lige godt for alle. Det at benytte sig af flere forskellige

metoder/kanaler for at få eleverne i tale, kan i denne sammenhæng ses som værdifuldt, da alle metoderne bidrager til lærerens arbejde med elevernes trivsel.

Vores erfaringer med Klassetrivsel

Det er vores tanke, at Klassetrivsel bruges til at kvalificere samtalerne med børnene. Det giver børn, der trives med den medierede kommunikation en mulighed for at ytre sig ad den vej. På samme tid skal man selvfølgelig stadig holde fast i, at man også skal have de fysiske samtaler med eleverne, da det er vigtigt at anerkende, at nogle elever trives bedst med disse. Det er selvfølgelig også vigtigt at holde sig for øje, at der også kan komme andre typer af oplysninger fra eleverne/børnene i forbindelse med disse samtaler, hvorfor de selvfølgelig stadig skal vedblive med at være en fast del af lærerens arbejdsmetoder.

Den bagvedliggende ide og erfaringer med undersøgelser i Klassetrivsel er, at det giver læreren et samlet overblik over klassen, og hvordan gruppen som helhed trives. Denne baggrundsviden kan både underbygge eller modbevise lærernes mavefornemmelse, og mange lærere giver udtryk for, at de især i sociogrammerne får øjnene op for sociale konstellationer mellem eleverne, som de ikke havde opdaget, når de observerer klassen. Nogle gange opdager lærerne endda også noget, som eleverne endnu ikke selv er klar over.

Erfaringer fra undersøgelser i Klassetrivsel, er at kombinationen mellem brug af en ikke-anonym undersøgelse, lærerens egne observationer og opfølgende samtaler med eleverne, kvalificerer arbejdet med trivsel. Blandt andet fordi det tillader eleverne at udtrykke sig via de kanaler de oplever som mest trygge.